

LIJST VAN VRAGEN

De commissie voor de Rijksuitgaven en de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken hebben over het rapport «Open standaarden en opensourcesoftware bij de rijksoverheid» van de Algemene Rekenkamer (Kamerstuk 32 679, nr. 2) de navolgende vragen ter beantwoording aan de regering voorgelegd. Deze vragen zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Van Gerven

De voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken,
Dijksma

De adjunct-griffier van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Clemens

1

Wat vindt het kabinet van de mening van opensource-expert Arjen Kamphuis in de Computable van 17 maart 2011 dat de Algemene Rekenkamer een tunnelvisie heeft op open source?

2

Kan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met argumenten onderbouwen waarom hij in de brief van 7 maart 2011 aan de Kamer schrijft dat het onderzoek van BZK met betrekking tot opensource-software en open standaarden een ondeugdelijk onderzoek betreft (Kamerstuk 26 643, nr. 176)? Kan de minister aangeven waarom dit onderzoek dan naar de Algemene Rekenkamer is gestuurd?

3

Is het kabinet ermee bekend dat juist een gecertificeerd onafhankelijk kwaliteitssysteem aangeeft dat allerlei kosten van ICT-systemen, zoals bouw- en onderhoudskosten, het hoogste zijn als er een standaardtoepassing wordt geboden in combinatie met maatwerk? Wat is het oordeel van het kabinet daarover? Is het kabinet ermee bekend dat deze combinatie, in combinatie met leveranciersafhankelijkheid, leidt tot de hoogste kosten? Wat is het kabinetsoordeel daarover?

4

Hoe gaat het kabinet verder met de aanpak van open standaarden en opensourcesoftware nu Nederland Open in Verbinding (NOiV) gaat ophouden? Komt er een vervolg? Hoe gaat dit eruit zien? Is het kabinet bereid de Kamer hierover te informeren?

5

Gaat het kabinet concreet geformuleerd beleid en bijbehorende aanpak formuleren, zoals de Algemene Rekenkamer adviseert? Welke concrete stappen gaat het kabinet zetten naar aanleiding van dit rapport? Volgens welk tijdpad?

6

Kan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties alsnog ingaan op de adviezen van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot de regierol en zijn verantwoordelijkheid als coördinerend minister?

7

Kan het kabinet aangeven hoe het mogelijk is, gegeven de onderzoeksvraag die door de Kamer is gesteld, dat de reikwijdte van het onderzoek zo beperkt is in de zin dat alleen de ministeries en de baten-lastendiensten erin zijn betrokken? Kan het kabinet aangeven waarom de zelfstandige bestuursorganen en de andere overheden op geen enkele wijze meegenomen zijn, eventueel via het hanteren van diverse scenario's?

8

Kan het kabinet aangeven hoe het komt dat de Algemene Rekenkamer zo'n beperkte invalshoek ten aanzien van de kosten hanteert? Waarom worden vrijwel alleen de licentiekosten berekend?

9

Is gegeven de dubbele beperkte reikwijdte van het onderzoek, in de vorm van een beperkt deel van de overheid en het voor een beperkt deel meenemen van de effecten, de waarde van het onderzoek daarmee ook niet beperkt?

10

Is het kabinet bereid ook een onderzoek te verrichten naar de decentrale overheden om zo een beter beeld te krijgen inzake open standaarden en opensourcesoftware?

11

In hoeverre is het zo dat, door het buiten beschouwing laten in het rapport van de Algemene Rekenkamer van decentrale rechtspersonen met een wettelijke taak en zelfstandige bestuursorganen, een compleet beeld van de besparingen die tot stond gebracht kunnen worden door het gebruik van opensourcesoftware en open standaarden nog steeds ontbreekt?

12

In hoeverre ligt het in de lijn der verwachting dat de schattingen van besparingen als gevolg van het gebruik van opensourcesoftware en open standaarden hoger gelegen zouden hebben als decentrale overheden, rechtspersonen met een wettelijke taak en zelfstandige bestuursorganen wel meegenomen waren in het onderzoek?

13

Gaat het kabinet onderzoek laten doen naar de besparingen die gerealiseerd kunnen worden door gebruik te maken van opensourcesoftware en open standaarden bij decentrale overheden, rechtspersonen met een wettelijke taak en zelfstandige bestuursorganen? Zo niet, welke redenen liggen eraan ten grondslag om dat niet te doen?

14

Welke kostenvoordelen naast lagere licentiekosten zouden behaald kunnen worden door het gebruik van opensourcesoftware en open standaarden? In welke mate is nader onderzoek naar deze kostenvoordelen volgens het kabinet op zijn plaats om een completer beeld te krijgen van het besparingspotentieel van opensourcesoftware en open standaarden?

15

In hoeverre deelt het kabinet – gezien het voornemen om deze kabinetsperiode fors te bezuinigen – het standpunt van de Algemene Rekenkamer dat de te bereiken organisatiedoelen leidend moeten zijn in plaats van financiële overwegingen?

16

In hoeverre voelt het kabinet zich – gezien het voornemen om deze kabinetsperiode fors te bezuinigen – verplicht om de potentiële besparingen die gepaard gaan met het gebruik van opensourcesoftware en open standaarden maximaal te benutten? Hoe gaat het kabinet ervoor zorgen dat het besparingspotentieel maximaal benut wordt?

17

In hoeverre kan gesteld worden dat het rapport van de Algemene Rekenkamer, doordat het zich beperkt tot besparingen op het gebied van licentiekosten, een vertekend beeld geeft van de totale besparingen die gerealiseerd kunnen worden met het overgaan op open standaarden en opensourcesoftware omdat potentiële besparingen die te maken hebben met kwaliteit, duurzaamheid, technische deugdelijkheid en leveranciersonafhankelijkheid buiten beschouwing zijn gelaten? Is het niet mogelijk dat het besparingspotentieel veel groter is dan de Algemene Rekenkamer suggereert?

18

Zullen de Chief Information Officer (CIO) Rijk en de departementale CIO's voldoende in staat zijn om de aanjagende rol te vervullen die Nederland Open in Verbinding momenteel vervult met betrekking tot de overgang naar opensourcesoftware en open standaarden?

19

In hoeverre bestaat het risico dat de overgang naar opensourcesoftware en open standaarden in het slop raakt zonder een aanjagende rol zoals deze momenteel vervuld wordt door Nederland Open in Verbinding?

20

Wat is de stand van zaken wat betreft de naleving van het «comply or explain and commit»- principe binnen de rijksdienst? In hoeverre behoort het tot de mogelijkheden om dit principe ook te laten gelden bij de decentrale overheden, rechtspersonen met een wettelijke taak en zelfstandige bestuursorganen?

21

In hoeverre bestaat de mogelijkheid dat gebrekkige totale vraag door de overheid naar opensourcesoftware en open standaarden ten grondslag ligt aan het knelpunt dat als de overheid dan wel een keer vraagt om een bepaalde functionaliteit deze niet voorhanden is?

22

Is het realistisch om te veronderstellen dat hoge kosten van een opensourceoplossing op korte termijn door kosten van de benodigde expertise bij installatie, transitie, documentatie, implementatie, ondersteuning en beheer van de software op langere termijn goed gemaakt kunnen worden door de voordelen die gepaard gaan met een opensourceoplossing?

23

Klopt het dat ministeries geen administratie bijhouden wat betreft de aanschaf, het verlengen en/of verlopen van licenties? Is het kabinet bereid dit in de toekomst wel te laten doen?

24

Worden andere zaken met betrekking tot ICT, zowel directe als indirecte kosten, wel goed bijgehouden en geregistreerd? Zo nee, is het kabinet bereid ook hier te zorgen dat dit in de toekomst wel gebeurt?

25

Vindt het kabinet het te verantwoorden dat de registratie rondom kosten van ICT zo slecht wordt bijgehouden? Wat gaat het kabinet hieraan doen?

26

Hoe oordeelt het kabinet over de haalbaarheid van de besparingsmogelijkheden die in de door de Algemene Rekenkamer aangetroffen business cases worden voorgerekend? Bestaan er meer van dergelijke onderzoeken naar de voordelen van open source en open standaarden en zijn deze aan de Algemene Rekenkamer aangeleverd? Kan het kabinet de Kamer inzicht geven in de bestaande business cases, de berekende voordelen van toepassen van open standaarden en open source en de gevolgde werkwijze om die voordelen te benutten?

27

Gaat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ervoor zorgen dat de overige ministers in de jaarverslagen het «comply or explain and commit»-beleid weer gaan verantwoorden? Waarom is dit

over 2009 niet gebeurd? Is de minister bereid beter op deze afspraak toe te gaan zien?

28

Is de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bereid om per organisatie te inventariseren welk deel van het softwarelandschap open gemaakt kan worden, zoals hij stelt in zijn reactie?